

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2319/2016
22.12.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић – Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгослава Аврамовић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ из ..., кога заступа пуномоћник Бранислав Спасеновић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1145/16 од 13.05.2016. године, у седници одржаној 22.12.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1145/16 од 13.05.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 1218/13 од 20.01.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је поништено, као незаконито, решење туженог бр. 40 од 24.07.2013. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, поништено је као незаконито решење туженог бр... од 02.09.2013. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад, на одговарајуће радно место, а тужбени захтев, да се тужени обавезе да га врати на радно место ... у ... у ..., одбијен је као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 178.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1145/16 од 13.05.2016. године, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда, у првом ставу изреке, у усвајајућем делу другог става изреке и одлука о трошковима поступка садржана у четвртном ставу изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тач. 2, 3. и 5. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима „...“ у ... у Дана 10.07.2013. године, тужени је упозорио тужиоца да није остварио план промета утврђеног пословном политиком за 2013. годину, нити план промета за метале I и II кроз цену наплате продате робе у валутном року на месечном нивоу у износима и процентима наведеним уговору о раду, а за период фебруар – јуни 2013. године. На тај начин тужилац је извршио повреде радних обавеза утврђених уговором о раду, тако да је тужиоцу решењем од 24.07.2013. године отказан уговор о раду због неоставаривања резултата рада (чл. 179. ст. 1. тач. 1. Закона о раду), али му наведеним решењем није престао радни однос, већ је и даље остао да ради код туженог. Тужени је 29.07.2013. године, обавестио тужиоца да је због грешке у куцању ставио ван снаге решење од 24.07.2013. године. Другим решењем туженог од 02.09.2013. године тужиоцу је отказан уговор о раду, сада, због тога што је својом кривицом учинио повреде радних обавеза утврђених уговором о раду (чл. 179. ст. 2. тач. 2. Закона о раду), са готово истим образложењем као из претходног решења. Инспектор рада, по праву надзора, донео је правноснажно решење од 20.01.2014. године којим је одложено извршење решења о отказу уговора о раду од 24.07.2013. године и од 02.09.2013. године. Тужиоцу је престао радни однос 09.09.2013. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиоца.

У конкретном случају нису били испуњени услови за примену отказног разлога из члана 179. тачка 1. Закона о раду, јер да би отказ из овог разлога био законит, неопходно је било претходно утврдити да резултати рада изостају због недовољног рада запосленог и његовог залагања, односно због одсуства потребних знања, способности или неукости, што по правилу утврђује комисија од стране послодавца уз достављање одређеног рока запосленог да побољша свој рад.

Како у овом случају неостваривање резултата рада није утврђено на објективан и поуздан начин, у смислу цитираних одредаба закона, правилан је закључак нижестепених судова да тужени није поштовао поступак за давање отказа, због чега није било услова за примену отказног разлога из члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду. Тужилац је имао правни интерес да у овом спору тражи поништај решења од 24.07.2013. године, из разлога што тужени није донео посебно решење (чл.185. Закона о раду), а којим наведено решење ставља ван снаге.

Закон о раду у члану 180. став 1. прописује да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тачка 1)– б) овог члана запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења, а ставом 2. прописано је да у упозорењу из

става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

По оцени ревизијског суда, ни решење од 02.09.2013. године није донето у законитом поступку, јер је овом решењу претходило упозорење од 10.07.2013. године, на основу којег је тужиоцу, као што је наведено, радни однос престао због неостваривања резултата рада. Међутим, тужиоцу је другим решењем, отказ дат на основу члана 179. став 2. тачка 2. Закона о раду, због тога што је својом кривицом повредио радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду (тач. 4. и 19. ст. 13 Уговора о раду). То значи да упозорење и решење не садрже исти основ за давање отказа. Услед овог пропуста туженог приликом доношења решења од 02.09.2013. године, тужиоцу је онемогућено право на одбрану, односно изјашњење о томе да ли је својом кривицом учинио повреде радних обавеза које су биле разлог отказу уговора о раду.

Имајући у виду да ниједан поступак отказа од стране послодавца није спроведен у складу са цитираним одредбама материјалног права, решење о отказу уговора о раду је поништено као незаконито. Тужени је у обавези да, применом члана 191. став 1. Закона о раду, тужиоца врати на рад. Стога, наводи ревизије о погрешној промени материјалног права нису основани.

Наводима ревизије у односу на немогућност враћања тужиоца на рад због тога што је испунио услове за старосну пензију, тужени понавља жалбене разлоге о којима се изјаснио другостепни суд, дајући образложење које прихвата и Врховни касациони суд.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа
судија
Миломир Николић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић